

Demet ÖZDOĞAN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**LİMİTED ŞİRKETLERDE
EK ÖDEME VE YAN EDİM
YÜKÜMLÜLÜĞÜ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR DİZİNİ	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM LİMİTED ŞİRKETTE SORUMLULUK REJİMİ

1.1.LİMİTED ŞİRKETİN SORUMLULUĞU VE MALVARLIĞININ KORUNMASI İLKESİ	3
1.2.LİMİTED ŞİRKET ORTAĞININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜĞÜ	9
1.2.1. Sermaye Ödeme Borcu, Sınırlı Sorumluluk ve Tek Borç İlkesi ..	9
1.2.1.1. Sermaye Ödeme Borcu	9
1.2.1.2. Sınırlı Sorumluluk ve Tek Borç İlkesi.....	11
1.2.2. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK) m. 35 Kapsamındaki Sorumluluk	17
1.2.3. Sır Saklama, Bağlılık Yükümlülüğü ve Rekabet Yasağı.....	20
1.2.4. Ek Ödeme ve Yan Edim Yükümlülüğü	22

İKİNCİ BÖLÜM LİMİTED ŞİRKETTE EK ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

2.1.EK ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ KAVRAMI.....	23
2.1.1. Tanımı	24
2.1.2. Tarihi Gelişimi	25

2.1.3. Amacı.....	26
2.1.4. Konusu ve Miktarı.....	28
2.1.5. Paya Bağlı Olması.....	33
2.1.5.1. Genel Olarak	33
2.1.5.2. Ek Ödeme Yükümlülüğü Öngörülecek Payların Belirlenmesi.....	36
2.1.5.3. Ek Ödemenin Pay Senesinde, Pay Devrine İlişkin Sözleşmelerde ve Pay Defterinde Yer Alması.....	38
2.1.5.4. Pay Devrinin Şirket Açısından Sonuç Doğurması.....	44
2.2. BENZER KURUMLAR KARŞISINDA EK ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	47
2.2.1. Limited Şirketteki Benzer Kurumlar Karşısında Ek Ödeme Yükümlülüğü	47
2.2.1.1. Sermaye Borcu ve Ek Ödeme Yükümlülüğü.....	47
2.2.1.2. Yan Edim ve Ek Ödeme Yükümlülüğü.....	51
2.2.2. Diğer Ticaret Şirketlerindeki Benzer Kurumlar Karşısında Ek Ödeme Yükümlülüğü.....	51
2.2.2.1. Anonim Şirketteki Benzer Kurumlar.....	52
2.2.2.2. Kollektif Şirketteki Benzer Kurumlar.....	53
2.2.2.3. Kooperatifte Benzer Kurumlar	55
2.3. EK ÖDEME TALEBİ	61
2.3.1. Ek Ödeme Talep Edebilmenin Koşulları.....	61
2.3.1.1. Yükümlülüğün Şirket Sözleşmesinde Düzenlenmiş Olması	61
2.3.1.1.1. Kuruluşta Düzenlenmiş Olması	63
2.3.1.1.2. Sonradan Düzenlenmiş Olması.....	65
2.3.1.2. Ek Ödeme Talep Edilebilecek Bir Hâlin Gerçekleşmesi	72
2.3.1.2.1. Esas Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Şirket Zararını Karşılamaması	74

2.3.1.2.2.	Ek Ödeme Olmaksızın Şirket İşlerinin Gereği Devamının Mümkün Olmaması	79
2.3.1.2.3.	Şirket Sözleşmesinde Belirtilmiş Özkaynak İhtiyacını Gerektiren Bir Durumun Gerçekleşmesi	81
2.3.1.2.4.	Ek Ödeme Yükümlülüğünün Muaccel Olacağı Özel Bir Hâl: Şirketin İflas Etmesi.	84
2.3.2.	İfanın Talep Edilmesi ve Sorumluluk	85
2.3.2.1.	İfa Talebinde Yetki.....	85
2.3.2.1.1.	Müdürlerin Yetkisi.....	85
2.3.2.1.2.	Tasfiye Memurunun Yetkisi.....	89
2.3.2.1.3.	İflas İdaresinin Yetkisi	91
2.3.2.1.4.	Kayımın Yetkisi	91
2.3.2.1.5.	Alacaklılar ve Diğer Ortakların İfa Talebi Sorunu	93
2.3.2.2.	İfa Talebi Bakımından Sorumluluk.....	94
2.3.2.2.1.	Haksız İfa Talebi ve Sorumluluk.....	94
2.3.2.2.1.1.	Müdürlerin Sorumluluğu.....	94
2.3.2.2.1.2.	Kayım, İflas İdaresi ve Tasfiye Memurunun Sorumluluğu	97
2.3.2.2.2.	İfanın Talep Edilmemesinden Kaynaklı Sorumluluk	98
2.4.	YÜKÜMLÜLÜĞÜN İFASI, İFANIN YERİNE GETİRİLMEMESİ VE SONUÇLARI	98
2.4.1.	İfadan Sorumluluk.....	98
2.4.1.1.	Ortağın Sorumluluğu	99
2.4.1.2.	Paya Birlikte Sahip Olanların Sorumluluğu	100
2.4.1.3.	Şirketten Ayrılan Ortağın Sorumluluğu	102
2.4.1.3.1.	Şirketin İflas Etmesi.....	103
2.4.1.3.2.	Yükümlülüğün Payı Devralan Tarafından Yerine Getirilmemesi	107

2.4.1.3.3. Sorumluluğun Kapsamı.....	108
2.4.1.4. Payın Şirket Tarafından Edinilmesi Hâlinde Sorumluluk	112
2.4.1.5. Pay Üzerinde İntifa Hakkı Kurulması Durumunda Sorumluluk	113
2.4.1.6. Pay Üzerinde Rehin Hakkı Kurulması Durumunda Sorumluluk	117
2.4.2. Yükümlülüğün İfası ve İfanın Etkisi	119
2.4.2.1. Yükümlülüğün İfası	119
2.4.2.2. İfanın Etkisi.....	120
2.4.2.2.1. Kâr Payına Etkisi.....	120
2.4.2.2.2. Tasfiye Payına Etkisi.....	122
2.4.2.2.3. Ayrılma Akçesine Etkisi.....	124
2.4.3. Yükümlülüğün İfa Edilmemesi ve Bunun Diğer Ortaklar ile Şirket Bakımından Sonuçları	126
2.4.3.1. İfayı Sağlama.....	126
2.4.3.2. Talep Edilebilecekler ve Uygulanabilir Yaptırımlar... ..	128
2.4.3.2.1. Temerrüt Faizi.....	128
2.4.3.2.2. Cezai Şart	129
2.4.3.2.3. Çıkarma	130
2.4.3.2.4. İskatın Uygulanması Sorunu	134
2.4.3.3. Yükümlülüğün İfa Edilmemesinin Diğer Ortaklar ile Şirket Bakımından Sonuçları	136
2.4.3.3.1. Ortağın Çıkma Hakkını Kullanabilmesi ..	136
2.4.3.3.2. Ortağın Şirketin Haklı Sebep Feshini Talep Edebilmesi.....	138
2.4.3.3.3. Şirketin Kendiliğinden Sona Ermesi.....	141
2.5.EK ÖDEMELERİN İADESİ.....	141
2.6.YÜKÜMLÜLÜĞÜN YENİDEN DOĞMASI.....	146
2.7.YÜKÜMLÜLÜĞÜN AZALTILMASI VEYA KALDIRILMASI	147
2.8.EK ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ İLE İLGİLİ ÖZELLİKLİ DURUMLAR.....	152

2.8.1. Sermaye Kaybı Hâllerinde Ek Ödeme Yükümlülüğü.....	152
2.8.2. Yapısal Değişikliklerde Ek Ödeme Yükümlülüğü	159

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

LİMİTED ŞİRKETTE YAN EDİM

YÜKÜMLÜLÜĞÜ

3.1. YAN EDİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ KAVRAMI	165
3.1.1. Tanımı	165
3.1.2. Tarihi Gelişimi	167
3.1.3. Amacı	167
3.1.3.1. İşletme Konusunu Geçekleştirme.....	167
3.1.3.2. Ortaklar Bileşimini Koruma ve Şirketin Başka Şirketlerin Hakimiyeti Altına Girmesini Engelleme .	170
3.1.3.3. Özkaynak İhtiyacının Giderilmesine Hizmet Etmeme	172
3.1.4. Konusu ve Miktarı.....	173
3.1.5. Paya Bağlı Olması.....	181
3.2. BENZER KURUMLAR KARŞISINDA YAN EDİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ	185
3.2.1. Sermaye Borcu ve Yan Edim Yükümlülüğü.....	185
3.2.2. Ek Ödeme ve Yan Edim Yükümlülüğü.....	187
3.2.2.1. Benzer Yönleri	187
3.2.2.2. Ayrılan Yönleri	188
3.2.3. İkincil Yükümlülük ve Yan Edim Yükümlülüğü.....	191
3.3. YAN EDİM TALEBİ	197
3.3.1. Yan Edim Talep Edebilmenin Koşulları.....	197
3.3.1.1. Şirket Sözleşmesinde Düzenlenmiş Olması.....	198
3.3.1.2. Karşılığın Belirlenmiş Olması.....	203
3.3.2. İfa Talebi.....	207

3.4.YÜKÜMLÜLÜĞÜN İFASI, İFANIN YERİNE GETİRİLMEMESİ VE SONUÇLARI	208
3.4.1. İfadan Sorumluluk.....	208
3.4.2. Yükümlülüğün İfası	211
3.4.3. Yükümlülüğün İfa Edilmemesi ve Bunun Diğer Ortaklar ile Şirket Bakımından Sonuçları	212
3.4.3.1. İfayı Sağlama.....	212
3.4.3.2. Talep Edilebilecekler ve Uygulanabilir Yaptırımlar ...	213
3.4.3.3. Yükümlülüğün İfa Edilmemesinin Diğer Ortaklar ile Şirket Bakımından Sonuçları	215
3.5.YÜKÜMLÜLÜĞÜN AZALTILMASI, KALDIRILMASI ve SONLANDIRILMASI.....	216
SONUÇ	219
KAYNAKÇA.....	225